

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL-25/Wu/2019

O R Z E C Z E N I E

z dnia .....2020r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący: .....

Członkowie: .....
.....

Protokolant: .....

w obecności Zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku.....

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu .....2020r.
sprawy

.....Nr PWZ: .....

obwinionej o to, że

1) jako lekarz dentysta prowadzący Indywidualną Praktykę Lekarską w ..... oznaczoną jako .....w okresie co najmniej od .....2018r. do dnia postawienia zarzutu na stronie internetowej pod adresem .....oznacza prowadzoną przez siebie praktykę lekarską jako .....wprowadzając w błąd odbiorców co do statusu podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych bowiem nie należy do kręgu podmiotów leczniczych uprawnionych do oznaczania się określeniem Klinika czym naruszyła art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art.89 ust.6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej

2) jako lekarz dentysta prowadzący Indywidualną Praktykę Lekarską w ..... oznaczoną jako .....w okresie co najmniej od ..... 2018r. do dnia postawienia zarzutu na stronie internetowej pod adresem ..... zamieszcza informacje noszące cechy reklamy bowiem informacja o udzielanych świadczeniach zdrowotnych zawiera odwołanie się do jakości sprzętu, tj.: „Podczas zabiegów medycyny estetycznej używa się wysokiej jakości, bezpiecznych preparatów, które pomagają odmłodzić skórę lub stymulują jej naturalne zdolności do regeneracji”, oraz odwołanie się do atrakcyjnej ceny tj.: „przeгляд stomatologiczny z wypełnieniem ubytku od 79,99 zł...”, „... 1 łuk aparatu ortodontycznego ze wstępną konsultacją i planem leczenia od 529zł...”
czym naruszyła art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r o działalności leczniczej w związku z paragrafem 5 ust. 1 pkt 4 Uchwały Naczelnej Rady lekarskiej z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielaniu przez lekarzy i lekarzy dentystów świadczeń zdrowotnych nr 29/11/VI oraz art. 63 ust.1 KEL

na mocy art. 53 i 78 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708):

- I. Uznał ..... winną czynu zarzucanego jej w punkcie 1 wniosku o ukaranie, czyn ten kwalifikuje jako naruszenie art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art.89 ust.6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej
- II. Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 1 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich za przewinienie opisane w pkt. I niniejszego orzeczenia wymierzył Obwinionej .....karę upomnienia.
- III. Uznał .....winną czynu zarzucanego jej w punkcie 2 wniosku o ukaranie, czyn ten kwalifikuje jako naruszenie art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r o działalności leczniczej w związku z paragrafem 5 ust. 1 pkt 4 Uchwały Naczelnej Rady lekarskiej z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielaniu przez lekarzy i lekarzy dentyistów świadczeń zdrowotnych nr 29/11/VI oraz art. 63 ust.1 KEL.
- IV. Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 1 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich za przewinienie opisane w pkt. III niniejszego orzeczenia wymierzył Obwinionej .....karę upomnienia.
- V. Kosztami postępowania postanowił obciążyć Obwinioną.

UZASADNIENIE

W dniu .....2018r. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku /zwany dalej Rzecznikiem/ z urzędu wydał zarządzenie o nadaniu biegu sprawie.

dowód: zarządzenie (k. 15)

W dniu .....2018r. Rzecznik postanowił wszcząć postępowanie wyjaśniające z urzędu w sprawie reklamowania w sposób niedozwolony działalności przez lekarza dentystę .....

dowód: postanowienie o wszczęciu postępowania (k. 16)

Rzecznik w dniu .....2019r. wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów ..... /zwanej dalej Obwinioną/ o to, że:

- 1) jako lekarz dentysta prowadząca Indywidualną Praktykę Lekarską w ..... oznaczoną jako .....w okresie co najmniej od ..... 2018 r. do dnia postawienia zarzutu, na stronie internetowej pod adresem ..... oznaczała prowadzoną przez siebie praktykę lekarską jako ....., wprowadzając w błąd odbiorców, co do statusu podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych, bowiem nie należy do kręgu podmiotów leczniczych uprawnionych do oznaczania się określeniem Klinika. W ocenie Rzecznika stanowiło to naruszenie art. 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 o działalności leczniczej;
- 2) jako lekarz dentysta prowadzący Indywidualną Praktykę Lekarską w .....oznaczoną jako ..... w okresie co najmniej od ..... 2018 r. do dnia postawienia zarzutu na stronie internetowej pod adresem ..... zamieszczała informacje noszące cechy reklamy, bowiem informacja o udzielanych świadczeniach zdrowotnych zawierała odwołanie się do jakości sprzętu, tj.: „Podczas zabiegów medycyny estetycznej używa się wysokiej jakości, bezpiecznych preparatów, które pomagają odmłodzić skórę lub stymulują jej naturalne zdolności do regeneracji” oraz odwołanie się do atrakcyjnej ceny tj.: „ przegląd stomatologiczny z wypełnieniem ubytku od 79,99 zł...” , „ ... 1 łuk aparatu ortodontycznego ze wstępną konsultacją i planem leczenia od 529 zł...” „ W ocenie Rzecznika stanowiło to naruszenie art. 8 ustawy o izbach lekarskich oraz art. 14 ustawy z

dnia 15 kwietnia 2011 o działalności leczniczej w związku z paragrafem 5 ust. 1 pkt 4 Uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 16 grudnia 2011 w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielaniu przez lekarzy i lekarzy dentystów świadczeń zdrowotnych.

dowód: *postanowienie o przedstawieniu zarzutów (k. 19-20)*

Rzecznik sporządził w dniu ..... 2019r. a następnie skierował do Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku wniosek o ukaranie Obwinionej .....

dowód: *wniosek o ukaranie (k. 27-28)*

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku na rozprawie w dniu ..... 2020r. rozpoznał przedmiotową sprawę.

dowód: *prot. rozprawy z ..... 2020r.*

Na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku ustalił następujący stan faktyczny:

Obwiniona ..... prowadzi Indywidualną Praktykę Lekarską, zaś w okresie od ..... 2010r. do ..... 2019r. prowadziła ją pod firmą „.....”.

Co najmniej od ..... 2018 r. do chwili powzięcia informacji o tym fakcie na skutek postawienia zarzutu popełnienia przewinienia zawodowego przez Rzecznika w dniu ..... 2019r., reklamowała na stronach internetowych ..... swoją praktykę lekarską w sposób niezgodny z prawem, w ten sposób, że informacja odnosząca się do udzielanych świadczeń zdrowotnych zawierała odwołanie się do jakości sprzętu: *„Podczas zabiegów medycyny estetycznej używa się wysokiej jakości, bezpiecznych preparatów, które pomagają odmłodzić skórę lub stymulują jej naturalne zdolności do regeneracji”* oraz odwołanie się do atrakcyjnej ceny: *„przeгляд stomatologiczny z wypełnieniem ubytku od 79,99 zł...”* , „ ... 1 łuk aparatu ortodontycznego ze wstępną konsultacją i planem leczenia od 529 zł... „

Obwiniona nie figuruje w Rejestrze Ukaranych Lekarzy i Lekarzy Dentystów RP, prowadzonym przez Naczelną Radę Lekarską.

Powyższe Sąd ustalił częściowo w oparciu o wyjaśnienia Obwinionej w postępowaniu sądowym oraz w całości o dokumenty i wydruki, zaliczone w poczet materiału dowodowego, które zostały ujawnione bez odczytywania na rozprawie za zgodą stron:

1. wydruk ze strony ..... karty 1-2
2. wydruk ze strony ..... karty 3-13
3. wydruk z CEIDG karta 14
4. pismo Obwinionej z ..... 2020r. kart. 40-46
5. Informacja o niekaralności karta 63
6. kopia wniosku o zmianę w CEIDG
7. wydruk z CEIDG z dnia .....

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku zważył, co następuje:

Po wnikliwym rozpatrzeniu sprawy Sąd uznał, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego wina lekarza dentysty ..... nie budzi wątpliwości - postępowanie stanowiło bowiem naruszenie norm zakazujących reklamy działalności medycznej.

Dokonując ustaleń i oceniając materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd uznał, że istotne okoliczności faktyczne były poza wszelkim sporem - Sąd oparł się na dokumentacji urzędowej (*informacja z CEIDG, informacja o niekaralności*) oraz wydrukach ze strony internetowej Obwinionej. Prawdziwość i zupełność ww. dokumentacji nie budzi żadnej wątpliwości co do jej wiarygodności, Obwiniona w toku postępowania skutecznie powyższych dokumentów nie zakwestionowała, dlatego też należało dać wiarę ww. dokumentom w całości. W sprawie brak było innych dowodów, które podważałyby dokonane przez Sąd tak dokonane ustalenia faktyczne na podstawie ww. dokumentacji, pozostają one więc niesporne.

Sąd z dużą ostrożnością podszedł do wyjaśnień Obwinionej w toku postępowania przed Sądem. Obwiniona w istocie przyznała, że używała nazwy „klinika” oraz, że zawarła umowę z ..... Obwiniona usprawiedliwiała swoje zachowanie, wskazując, że powodem, dla którego podjęła takie działanie była obawa, że po zmianie lokalizacji swojej praktyki nie będzie miała satysfakcjonującej ilości pacjentów oraz zapewnienie ze strony przedstawicielki ....., że taki sposób reklamy jest dość powszechnie stosowany przez inne placówki medyczne i nie jest niezgodny z obowiązującymi zasadami prowadzenia działalności medycznej. Obwiniona dodała, że nie zadała sobie trudu, by ustalić powyższe zasady osobiście. Obwiniona podała ponadto, że zaprzestała reklamy po zwróceniu jej uwagi o niezgodności z obowiązującym prawem przez innego lekarza dentystę,

znajomą Matki Obwinionej. Na koniec dodała, że w chwili obecnej na stronach ..... nie figuruje żadna reklama praktyki Obwinionej. Wątpliwości Sądu wzbudził sposób w jaki Obwiniona przekazała do ..... wolę zaprzestania reklamy jej praktyki, a mianowicie za pośrednictwem poczty elektronicznej w wiadomości podpisanej przez asystentkę Obwinionej. Zdaniem Sądu nie była to właściwa forma rozwiązania umowy cywilnoprawnej. Ponadto w kwestii używania dla określenia swojej praktyki nazwy Klinika zarezerwowanej dla uczelni medycznych, Obwiniona podała, że rejestrując praktykę w OIL nie spotkała się z odmową lub informacją, że taka nazwa jest niewłaściwa.

Przepis art. 14 ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej wyraźnie stanowi, że wprawdzie lekarz prowadzący działalność leczniczą może podawać do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych, jednak treść i forma tych informacji nie mogą mieć cech reklamy. Ustawa o działalności leczniczej nie zawiera wprawdzie definicji pojęcia reklama, ale nie może budzić najmniejszych wątpliwości, co to pojęcie oznacza. Tytułem przykładu wskazać trzeba na definicję zawartą w Słowniku języka polskiego, która wskazuje, że reklama to „działanie mające na celu zachęcenie potencjalnych klientów do zakupu konkretnych towarów lub do skorzystania z określonych usług” (www.sjp.pwn.pl). Definicję ustawową pojęcia reklamy zawiera ustawa z dnia 29.12.1992 r. o radiofonii i telewizji. Zgodnie z jej treścią reklamą jest przekaz handlowy, pochodzący od podmiotu publicznego lub prywatnego, w związku z jego działalnością gospodarczą lub zawodową, zmierzający do promocji sprzedaży lub odpłatnego korzystania z towarów lub usług; reklamą jest także autopromocja (art. 4 pkt. 17 ww. ustawy).

W dziedzinie związanej z szeroko rozumianą ochroną wskazać można także na ustawowe określenie reklamy produktów leczniczych zawarte w ustawie z dnia 06.09.2011r. – Prawo farmaceutyczne, jako „działalność polegającą na informowaniu lub zachęcaniu do stosowania produktu leczniczego, mającą na celu zwiększenie: liczby przepisywanych recept, dostarczania, sprzedaży lub konsumpcji produktów leczniczych” (art. 52 ust. 1 ww. ustawy), w szczególności kierowaną do publicznej wiadomości (art. 52 ust. 2 pkt. 1 ww. ustawy), nie może polegać na oferowaniu lub obiecywaniu jakichkolwiek korzyści w sposób pośredni lub bezpośredni w zamian za nabycie produktu leczniczego (art. 53 ust. 2 ww. ustawy).

Podkreślić należy, że podawane do publicznej wiadomości ww. informacji nie tylko nie może być po prostu reklamą, tak jak np. reklama biura podróży, banku, czy samochodu, gdzie wskazuje się na to, że dany towar czy usługa jest najlepsza, najtańsza, najkorzystniejsza itp. Powyższa norma sięga szerzej wskazując, że podawane informacje nie mogą nawet mieć cech reklamy. Jak wskazuje się w doktrynie „informacja o udzielaniu świadczeń zdrowotnych nie może zawierać: żadnej zachęty do korzystania ze świadczeń

zdrowotnych, potocznych określeń, obietnic, informacji o metodach i czasie leczenia, określenia cen i sposobu płatności, informacji o jakości sprzętu medycznego” (vide: Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Komentarz. Pod red. E. Zielińskiej, Warszawa 2008, str. 741). Za niedopuszczalne należy uznać „odniesienie do ceny świadczeń zdrowotnych (w tym jej korzystnej wysokości, rabatów, rat, itp.), a także jakości posiadanych zasobów osobowych (np. doświadczeni lekarze, najlepszy wykwalifikowany sprzęt itp.), sprzętowych (najnowszy na rynku aparat, np. usg, tomograf) (vide: Paszkowska. A., Normatywne ograniczenia reklamy związanej z działalnością leczniczą. Przegląd Prawa Publicznego 2013/4, str. 7).

Poza powyżej przywołanym przepisem art. 14 ustawy o działalności leczniczej, problematykę zasad ogłaszania się lekarzy zawiera wskazana we wniosku o ukaranie uchwała Naczelnej Rady Lekarskiej. Zgodnie z jej treścią informacja o udzielanych świadczeniach zdrowotnych nie może mieć cechy reklamy, jakichkolwiek form zachęty do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, potocznych określeń, obietnic, informacji o metodach i czasie leczenia, określenia cen i sposobu płatności, informacji o jakości sprzętu medycznego.

Sąd podkreśla i przypomina jednocześnie w tym miejscu, że zawód lekarza i lekarza dentystry jest zawodem zaufania społecznego i z tego powodu, zarówno zasady postępowania oparte na przyjętych wartościach, jak i kontrola ich przestrzegania są i powinny być respektowane w sposób szczególny. Informacja o świadczeniach medycznych podawana do publicznej wiadomości, nie może zawierać, poza obiektywnymi faktami, żadnych treści reklamowych, ponieważ potencjalny pacjent nie jest w stanie takiej wiadomości zweryfikować.

Zdaniem Sądu nie jest logicznym tłumaczenie, że treści zamieszczone w reklamie były ustalane jednostronnie przez przedstawicielkę ..... oraz, że ceny za usługi medyczne ustalił samodzielnie ....., bez zgody podmiotu zlecającego reklamę. Ceny te w ocenie Sądu były nieadekwatne do średnich cen obowiązujących na rynku stomatologicznym, a wobec tego wymierzone w konkurencję, co jest postępowaniem nieuczciwym. Tłumaczenie zaś nieznamośności zasad funkcjonowania OIL jest lekceważące dla samorządu lekarskiego i roli jaką odgrywa dla sprawnego funkcjonowania lekarzy i lekarzy dentystry. Wyjaśnienia Obwinionej złożone na rozprawie odebrane zostały przez Sąd jako raczej naiwne, jednak chęć współpracy lekarza podczas prowadzonej rozprawy i słowa o postanowieniu uporządkowania spraw wokół prowadzonej praktyki lekarskiej budzą nadzieję, że stający lekarz w przyszłości będzie przywiązywał większą wagę do wykonywania swojego zawodu.

Sąd wziął pod uwagę to, że Obwiniona ..... na rozprawie przyznała się do zarzucanego jej przewinienia zawodowego i wyjaśniła, że z powodu, że wychowuje

samotnie córkę, chciała szybciej wprowadzić w życie stosowne zmiany w Rejestrze Prywatnych Praktyk w OIL, ale zabrakło jej czasu oraz, że nie wiedziała jak funkcjonuje Okręgowa Izba Lekarska. Na przeszkodzie również stanął jej fakt ograniczenia dostępności do biur OIL z powodu ogłoszonej pandemii. Nie uaktualniając zaś wpisów m. in. o właściwym adresie dla korespondencji nie wiedziała o toczącym się postępowaniu przygotowawczym przed OROZ. W ocenie Obwinionej w sprawie reklamy zareagowała natychmiast. Przed Sądem Obwiniona wykazała skruchę i postanowienie uporządkowania swoich spraw zawodowych.

W świetle zebranego materiału dowodowego Sąd uznał Obwinioną ..... winną zarzucanych jej we wniosku o ukaranie przewinień zawodowych. Sprawstwo Obwinionej oraz zdolność ponoszenia przez Nią odpowiedzialności za czyn nie budzi wątpliwości. Brak jest jakiegokolwiek przesłanki, która pozwalałaby na przyjęcie, że Obwiniona dopuszczając się przewinienia zawodowego, miała zniesioną bądź ograniczoną możliwość oceny swojego działania. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na postawienia wniosku, że wobec Obwinionej skutecznie obalone zostało domniemanie niewinności. Należało uznać, że Obwiniona w czasie dokonywania czynu nie dała posłuchu przytoczonym we wniosku o ukaranie normom dot. używania określenia „klinika” oraz dot. zasad informowania o prowadzonej działalności leczniczej, chociaż było można było od Obwinionej takiego podporządkowania się wymagać.

Mając na uwadze niezaprzeczalne, nie budzące wątpliwości fakty oraz biorąc pod uwagę, jako okoliczność łagodzącą, młody wiek Obwinionej, niekaralność, okazaną skruchę, ale także okoliczności rodzinne - samodzielne wykonywanie funkcji rodzicielskich absorbujących zapewne więcej czasu niż w pełnej rodzinie, Sąd postanowił wymierzyć ..... karę upomnienia osobno za każdy zarzut, jednocześnie obciążając Obwinioną kosztami postępowania. W ocenie Sąd takie kary za każdy z czynów spełnią cele stawiana karze, gdyż moc prewencyjnego oddziaływania na środowisko lekarskie będzie odpowiednia. W ocenie Sądu inne przewidziane w ustawie o izbach lekarskich kary np. kara nagany, czy zawieszenia prawa wykonywania zawodu byłyby zbyt surowe. Istnieją przesłanki, aby przypuszczać, że Obwiniona powstrzyma się w przyszłości od działań sprzecznych z obowiązującymi przepisami prawa i Kodeksu Etyki Lekarskiej.